

RALA-SERTIFIINTI, LAATUJÄRJESTELMÄN ITSEARVIOINTILOMAKE (PERUSTUU 1.1.2020 JULKAISTUIHIN ARVIOINTIPERUSTEISIIN) RAKENNUTTAMINEN

RALA-sertifiointin arviointiperusteissa esitetään RALA-sertifiointin vaatimukset laatujärjestelmälle ja järjestelmän soveltamiselle. Näillä arviointiperusteilla arvioidaan rakennuttamista.

Arviointiperusteet on jaettu neljään osaan, jotka ovat:

- yrityksen johtaminen ja kehittäminen
- resurssit
- tarjous-, sopimus- ja hankintatoiminta
- projektitoiminta

Hakiessaan sertifiointia yritys käyttää näitä arviointiperusteita itsearviointiin.

Itsearvioinnilla kartoitetaan, miten yrityksen laatujärjestelmä

sekä käytännön toiminta täyttävät arviointiperusteissa esitetyt vaatimukset. Täytä itsearviointi netissä <https://www.rala.fi/sertifiointihakulomake/>

Yritys voi käyttää arviointiperusteita myös omaehtoiseen toiminnan ja palveluiden arviointiin ja kehittämiseen.

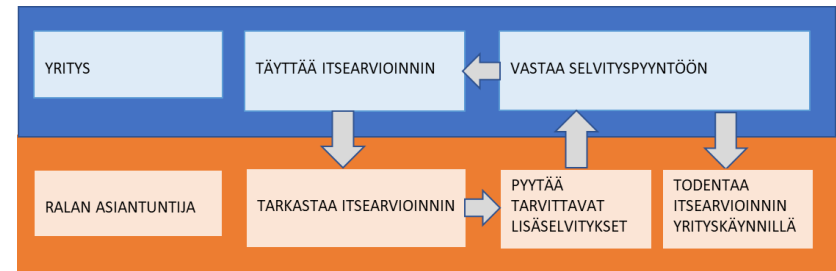
RALA-sertifiointiarvioinnissa arvioija käyttää samoja arviointiperusteita.

RALA-sertifikaatin voimassaolo edellyttää, että yritys kehittää menetelmiään ja tuotteitaan sekä parantaa toimintaansa seurannan ja palautteen perusteella. Vaatimusten täyttymistä arvioidaan seuraavasti:

- OK Vaatimus täyttyy. Yrityksellä on käytössä järkevä ja järjestelmällinen vaatimuksen tarkoituksia vastaava menettely.
- POIKKEAMA Vaatimus ei täyty. Yrityksen menettelyssä tai sen soveltamisessa on puutteita, jotka edellyttävät korjaavia toimenpiteitä. Vaatimuksen täyttäminen edellyttää, että yritys osoittaa menettelyn toimivan käytännössä. Näytöksi soveltuvat kirjalliset dokumentit tai muulla tavoin todennetut toimintatavat.

RALA-sertifiointiarvioinnissa poikkeamat jaetaan lieviin ja vakaviin seuraavasti:

- Lievä poikkeama: Yrityksen osoittama menettely vastaa vaatimuskohdan päätarkoitusta, vaikka menettelyssä ja/tai sen soveltamisessa ja soveltamisen laajuudessa on vähäisiä puutteita.
- Vakava poikkeama: Menettely puuttuu kokonaan tai sen soveltamisessa on toistuvasti puutteita, jotka vaarantavat arviointikohdan pää-tarkoituksen toteutumisen.



1 JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN

YRITYSKOHTAISET TOIMINTAJÄRJESTELMÄVAATIMUKSET

Tavoitteet

1.1 Yrityksessä on määritelty pitkän aikavälin (3–5 v.) päämäärät ja tunnistettu toimintaympäristön muutostrendit.

NÄYTTÖ: Päivitetty pitkän aikavälin päämäärät, toimintaympäristön muutostrendit ja niistä johdetut liiketoiminnan riskit ja mahdollisuudet (mm. kilpailutilanteen ja lainsäädännön muutokset ja resurssikapeikkojen tunnistaminen ja hallinta).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

1.2 Yrityksessä on määritetty ja viestitty päämääriä tukevat vuositason tavoitteet.

NÄYTTÖ: Toimintasuunnitelma, hallituksen/johdon kokouksen muistio tai muu vastaava dokumentaatio. Tavoitteiden seurannalle on määritetty mittarit esim. seuraavilta alueilta: asiakkaat, henkilöstö, kehittäminen, markkinointi, projektitoiminta, talous, turvallisuus ja ympäristö.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

Toteuttaminen

1.3 Yrityksessä on määritelty organisaatorakenne sekä siihen liittyen yritys-, toimiala- ja projektikohtaiset roolit, vastuut, valtuudet ja sijaisuudet sekä resurssien hallinnan menettelyt.

NÄYTTÖ: Tehtäväkohtaiset roolit, vastuut, valtuudet ja sijaisuudet. Yrityksellä on toimintatapa resurssien ohjaukseen.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

1.4 Yritys laatii ja ylläpitää toimintajärjestelmää ja toimintaansa ohjaavia asiakirjoja.

NÄYTTÖ: Päivitetty, yksilöidyt asiakirjat ja niiden sisällysluettelo esim. toiminta-/laatukäsikirja ja muut kuvaukset ja ohjeet.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

1.5 Sisäinen ja ulkoinen viestintä on tarkoituksenmukaista.

NÄYTTÖ: Sisäisen ja ulkoisen viestinnän menettelyt esim. markkinointi- ja kriisiviestintä.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

Seuranta ja kehittäminen
<p>1.6 Yritys arvioi säännöllisesti toimintansa ohjeenmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden (sisäinen auditointi) ja käynnistää tämän perusteella kehittämistoimenpiteitä.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Sisäisten auditointien raportit. Sisäisten auditointien suunnitelma vähintään kolmeksi seuraavaksi vuodeksi (vähintään yksi projektiauditointi vuodessa, ja kaikkien prosessien auditointi vähintään kerran kolmen vuodessa).</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>1.7 Yritys selvittää säännöllisesti asiakkaiden ja muiden keskeisten sidosryhmiensä tarpeita ja tyytyväisyyttä mm. hankkimalla palautetta.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Muistiot, palauteraportit, mittaustulokset ja -yhteenvedot sekä poikkeamaraportit. Sidosryhmiä voivat olla asiakkaiden lisäksi esimerkiksi naapurit, käyttäjät, aliurakoitsijat, viranomaiset ja henkilöstö.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>1.8 Yrityksen johto arvioi säännöllisesti tavoitteiden toteutumista, toiminnan laatua ja tehokkuutta ja ohjeiden tarkoituksenmukaisuutta, päättää tarvittavista kehittämistoimenpiteistä ja seuraa niiden tuloksellisuutta.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Menettelytapa johdon katselmukselle ja johdon katselmuksen pöytäkirja tai muu vastaava, kuten esimerkiksi hallituksen kokouksen pöytäkirja. Johdon katselmuksesta tulee olla vuosittaista näyttöä. Johdon katselmuksessa tulee ottaa kantaa ainakin edellisten johdon katselmusten perusteella käynnistettyjen kehittämistoimenpiteiden tilanteeseen, tavoitteiden saavuttamiseen, resurssien riittävyyteen, sisäisten auditointien tuloksiin, asiakaspalautteisiin ja mahdollisiin reklamaatioihin, henkilöstötyytyväisyyteen, muiden sidosryhmien palautteisiin ja päätettyihin kehittämistoimenpiteisiin.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>

2 RESURSSIT

YRITYSKOHTAISET TOIMINTAJÄRJESTELMÄVAATIMUKSET

2.1 Yritys huolehtii, että henkilöillä on tarvittava osaaminen ja pätevyys ja he ovat tietoisia työtehtäviensä sekä yrityksen toimintajärjestelmän vaatimuksista.

NÄYTTÖ: Esim. tarkoituksenmukainen työkokemus, henkilöpätevyys- ja koulutusrekisterit, CV:tä, perehdytysaineistot ja -lomakkeet.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

2.2 Yritys selvittää henkilöstönsä osaamis- ja pätevyystarpeet ja henkilöiden omat kehittymistoiveet ja kehittää osaamistaan niiden mukaan.

NÄYTTÖ: Koulutussuunnitelma, välineenä esim. kehityskeskustelu.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

2.3 Yritys huolehtii, että henkilöstö on tietoinen tehtävien edellyttämistä, ajan tasalla olevista säännöksistä (lait, asetukset ja määräykset), ohjeista, normeista ja muusta viiteaineistosta.

NÄYTTÖ: Ajantasainen tieto tai luettelo toiminnan kannalta keskeisimmistä säännöksistä, ohjeista, normeista ja muusta viiteaineistosta.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

2.4 Yrityksellä on toimiva tietojen hallintamenettely.

NÄYTTÖ: Tallentamis- ja varmistamisjärjestelmä, tietoturva sekä arkistointi.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

2.5 Yritys varmistaa, että sillä on projektitoimintaa tukevaa kalustoa ja välineistöä (esim. koneet, laitteet, ajoneuvot, mittausvälineet, ohjelmistot).

NÄYTTÖ: Esim. kalustoluettelo, kalibrintodistukset, ohjelmistoluettelo. Koneohjauslaitteiden kalibroinneista työmailla tulee olla menettelykuvaus toimintajärjestelmässä.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3 TARJOUS-, SOPIMUS- JA HANKINTATOIMINTA

YRITYSKOHTAISET TOIMINTAJÄRJESTELMÄVAATIMUKSET

Tavoitteet

3.1 Markkinatuntemus on riittävää. Soveltuvia tarjottavia kohteita kartoitetaan.

NÄYTTÖ: Menettelyt ja vastuut markkinoinnissa ja tarjoustoiminnassa.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.2 Yritys varmistaa, että tarjouspyynnössä esitetyt ja mahdolliset neuvotteluissa esiin tulleet tehtävän vaatimukset ymmärretään.

NÄYTTÖ: Tarjouspyynnön käsittelijän nimeäminen, tarvittavat neuvottelut ja selvitykset, tarkoituksenmukaiset kirjaukset tehtävän vaatimuksista.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.3 Yritys varmistaa ennen tarjouksen antamista, että tehtävän vaatimat omat ja yhteistyökumppaneiden resurssit, osaaminen ja tekniset valmiudet ovat riittävät.

NÄYTTÖ: Menettelyt (kirjaus, resurssitaulukko tai muu vastaava).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.4 Yritys arvioi tarjottavaan työhön liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.

NÄYTTÖ: Dokumentaatio (tarjouspäätökseen ja tarjouksen sisältöön liittyvä riskien tarkastelu kuten kirjaus tai muistio).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.5 Yritys on määritellyt, kuinka tarjous laaditaan ja annetaan.

NÄYTTÖ: Menettely (vastuut, valtuudet ja tarjouksen sisältö).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.6 Yritys sopii tilaajan kanssa kirjallisesti toimeksiannosta ja sen ehdoista.

NÄYTTÖ: Menettely (vastuut, valtuudet ja sovellettavat sopimusehdot).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.7 Organisaatio on määritelty, kuinka alihankinnat ja materiaalihankinnat tehdään.

NÄYTTÖ: Sopimusmallit ja -ehdot, tilausmallit (ympäristölainsäädännön velvoitteet, rakennustuotteiden kelpoisuus, tilaajavastuulain velvoitteet, kestävän hankinnan periaatteet).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

3.8 Alihankkijoiden ja materiaalitoimittajien laadunhallinnan taso on tunnistettu, määritelty ja on tiedossa.

NÄYTTÖ: Yhtenäiset arviointi- ja valintaperusteet ovat käytössä. Palautetietoa kerätään ja hyödynnetään. Esimerkiksi toimittaja-arviointeja tehdään.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

R4 RAKENUTTAMISPROJEKTIT

PROJEKTIKOHTAISET TOIMINTAJÄRJESTELMÄVAATIMUKSET

R4.1 Projektioorganisaatio suunnittelee projektin läpiviennin tilaajan vaatimusten mukaisesti.

NÄYTTÖ: Projektisuunnitelma, tarjouksen sisältämä tehtävämäärittely, aloituskokous tai muu vastaava määrittely projektityypistä ja vaativuudesta riippuen, mm. toiminnalliset, määrälliset, laadulliset sekä ympäristölliset tavoitteet, aikataulu, budjetti, projektioorganisaatio; roolit, tehtävät ja vastuut, tiedonkulku, mahdolliset poikkeavat toimintatavat, riskiarviointi, hyväksyttämiskäytännöt, raportointi.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

Suunnittelun johtaminen ja ohjaus (myös ST- / KVR-urakoinnissa)

R4.2 Projektioorganisaatio valmistelee suunnittelun hankinnan.

NÄYTTÖ: Suunnittelun lähtötietojen (mm. esiselvitykset ja -suunnitelmat) hallinta ja tarkastaminen sopimuksen mukaisesti. Suunnittelun tavoitteet (laatu, toimivuus, tietomallipohjaisuus, kustannukset, aikataulu, elinkaari, turvallisuus, ympäristö). Suunnitteluohjelman laadinta.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

R4.3 Projektioorganisaatio toteuttaa suunnittelun hankinnan.

NÄYTTÖ: Kilpailuttamisen valmistelu, tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen, kilpailutus, tarjousvaiheen asiantuntijatehtävät, tarjousten avaus- ja käsittelyvaiheen tehtävät, sopimusvaiheen tehtävät (sisältäen sopimus katselmuksen valmistelun ja asiantuntijatehtävät).

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

R4.4 Projektioorganisaatio ohjaa suunnittelua.

NÄYTTÖ: Dokumentaatio esim. suunnittelukokouksista ja -katselmuksista, suunnitteluratkaisujen tarkoituksenmukaisuuden, kustannusvaikutuksen ja ohjeiden ja tavoitteiden mukaisuuden tarkistamisesta, vaihtoehtoisten suunnitteluratkaisujen arvioinnista, lisä- ja muutostyöesitysten käsittelystä.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

R4.5 Projektioorganisaatio valmistelee suunnitelmien hyväksymisen.

NÄYTTÖ: Dokumentaatio suunnitelmien tarkastamisesta ja suunnittelukonsultin suunnitelmien itselleluovutuksesta. Suunnitelmien hyväksymispäätösesityksen laatiminen.

Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:

<p>R4.6 Projektioorganisaatio päättää projektin hallitusti. Projektin tavoitteiden toteutuminen arvioidaan.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Suunnitteluprojektin loppuseelvitys tilaajalle, ulkoinen ja sisäinen projektipalaute määritellyistä projekteista, kehittämis ehdotukset ja arkistointimenettely.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>Toteutuksen johtaminen ja ohjaus</p>
<p>R4.7 Projektioorganisaatio valmisteleo urakan hankinnan.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Dokumentaatio esim. investointipäätöksen valmistelusta, tarveselvityksen ja/tai hankesuunnitelman teettämisestä, urakkamuodon valinnasta, urakkaohjelman laatimisesta, kannustinjärjestelmästä, viranomais lupien hankinnasta.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>R4.8 Projektioorganisaatio toteuttaa urakan hankinnan oman roolinsa mukaisesti.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Kilpailuttamisen valmistelu, tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen, kilpailutus, tarjousvaiheen asiantuntijatehtävät, lisäkirjeiden valmistelutehtävät, tarjousten avaus- ja käsittelyvaiheen tehtävät, sopimusvaiheen tehtävät (sisältäen sopimuskatselmuksen/ urakkaneuvottelun valmistelun ja asiantuntijatehtävät).</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>R4.9 Projektioorganisaatio ohjaa rakentamista ja toteuttaa sopimuksen mukaiset rakentamisen aikaiset rakennuttajatehtävät.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Ratkaisujen tarkoituksen mukaisuuden ja tarvittaessa vaihtoehtojen arviointi. Dokumentaatio esim. urakan ohjauksesta ja edistymisestä, urakoitsijan laadunvarmistuksen toteutumisesta, työmaakokousten valmistelusta ja työmaakokouksessa päätettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta ja/tai toteutuksen seurannasta, työturvallisuuden seurannasta, ympäristöseurannoista, lisä- ja muutostyöesitysten käsittelystä, laskujen ennakkotarkastuksesta, reklamaatioiden valmistelusta (hoidosta), sanktioesityksistä, arvonlennusten esityksistä.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>R4.10 Projektioorganisaatio valmisteleo vastaanottotarkastuksen ja toteuttaa käyttöönottoon liittyvät sopimuksen mukaiset tehtävät.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Taloudellinen loppuseelvitys.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>
<p>R4.11 Projektioorganisaatio päättää toteutusprojektin hallitusti. Projektin tavoitteiden toteutuminen arvioidaan.</p> <p><i>NÄYTTÖ: Loppuseelvitys, -raportti tai muu vastaava. Ulkoinen ja sisäinen projektipalaute määritellyistä projekteista, kehittämis ehdotukset ja arkistointimenettely.</i></p> <p>Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:</p>

Valvonta
R4.12 Projektion organisaatio laatii ja hyväksyy valvontasuunnitelman.
<i>NÄYTTÖ: Dokumentaatio valvontasuunnitelman laatimisesta ja hyväksyttämisestä.</i>
Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:
R4.13 Projektion organisaatio valvoo urakkaa tilaajan hyväksymän valvontasuunnitelman mukaisesti.
<i>NÄYTTÖ: Työvaihekohtaiset ja/tai aikatauluun sidotut valvontatehtävät, poikkeamista tiedottaminen.</i>
Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:
R4.14 Projektion organisaatio päättää valvontaprojektin hallitusti. Projektin tavoitteiden toteutuminen arvioidaan.
<i>NÄYTTÖ: Loppudokumentit. Ulkoinen ja sisäinen projektipalautte määrittelyistä projekteista, kehittämissuositukset ja arkistointimenettely.</i>
Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa:
Takuuajan tehtävät
R4.15 Projektion organisaatio toteuttaa takuuajan tehtävät sopimuksen mukaisesti.
<i>NÄYTTÖ: Dokumentaatio esim. takuuajan tarkastusten järjestämisestä, takuuajan aikana ilmenneiden virheiden korjaamisesta, takuuajan töiden hyväksymisestä.</i>
Yritys kirjoittaa tähän näyttöasiat sanallisesti viittaamalla dokumentaatioon ja järjestelmiin sekä liittää dokumentteja tarvittaessa: